

Davalı üretici tedarikçinin sivil kullanım için tedarik ve satış yaptığı dikkate alındığında askeri araçlar için kullanılacak bir ürünün tedarik ve uygunluğundan sorumlu tutulamayacağı ayrıca davalı tedarikçinin bu yönde bilgi ve özel taahhütünün de bulunmadığı genel kullanıma uygun ürünleri tesliminin söz konusu kamu ihalesi bakımından özel taahhüt vaadi onayı olmadıkça bir ayıplı ifa kabul edilemeyeceği, tazminat talebine konu edilemeyeceği, ayrıca davacının tazminat talebine

konu zararının da kapsam olarak dava konusu ihalelerle bağlantılı olmadığı, davacı bayilik dönemindeki yetersiz satışlar sebebiyle oluşan kazanç kaybına göre tazminatın belirlenmesini talep etmiş ise de, kamu ihalesinde red ve katılma yasağının sivil ticari satışları etkilemeyeceği en azından doğrudan ilgili bulunmadığı, sivil motorlu araçların standartlarına uygunluğun dikkate alınacağı ticari hayatta ancak bu şartlara aykırı ürünlerin ayıplı mal olarak

değerlendirilebileceği bu yönüyle de genel satış yetersizliğinin konu ile ilgili olmadığı ve bu şekilde kazanç kayıplarının dava konusu olayla ilgili tazminat kapsamında değerlendirilemeyeceği yönünde mahkememizce kanaat oluştuğundan, davacının taleplerinin yerinde olmadığı ve reddine karar vermek gerektiği,

T.C.

İSTANBUL

4. ASLİYE TİCARET MAHKEMESİ

ESAS NO : 2014/1094

KARAR NO : 2018/745

DAVA : Tazminat

DAVA TARİHİ : 21/06/2011

KARAR TARİHİ : 07/06/2018

Mahkememizde görülmekte olan Tazminat davasının yapılan açık

yargılaması sonunda,

DAVA /

Davacı vekilinin dava dilekçesinde özetle; davacı şirket ile davalı şirket arasında 31/03/2003 başlangıç tarihli Akaryakıt Bayilik Sözleşmesi' nin akdedildiğini, davacı şirketin davalı şirketin bayisi olduğunu, davacı şirketin bayilik sözleşmesinden sonra **ihale**lere girdiğini, kazandığı **ihale**lerin davalının vermiş olduğu ürünlerin ayıplı olması nedeniyle iptal edildiğini ve teminat mektuplarının idareye irat kaydedildiğini, davalı şirketin vermiş olduğu ürünlerin teknik şartnameye uygun olmaması nedeniyle müvekkilinin tüm **ihale**lerden ihraç edilerek, **ihale**lere katılımının yasaklandığını, teminatlara el konulması nedeniyle müvekkili şirketin ekonomik olarak sıkıntıya girdiğini, davacı şirketin sözleşmeye göre 1 yıllık satması gereken ürün miktarının 2000 m3 olduğunu, ancak davalının yapmış olduğu işlemler nedeniyle bu tutarın satılmadığını bu nedenle de 346.987.872.-TL lik miktar kadar kardan yoksun kaldığını, davalı şirketin müvekkili şirkete verdiği ürünlerin teknik şartnameye uygun olmaması nedeniyle ürünlerin müvekkili şirkete iade edilmesi ve müvekkili şirketin tüm kamu **ihale**lerine katılmaktan yasaklanması, teminatlarına el konulması nedenleriyle müvekkili şirketin zarara uğradığını ve uğranılan bu zararlardan davalının sorumlu olduğunu, 20.000.-TL maddi + kar mahrumiyeti ile 5.000.-TL manevi tazminatın dava tarihinden itibaren işleyecek ticari faizi ile birlikte davalı şirketten alınarak müvekkili şirkete verilmesine karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

CEVAP /

Davalı vekili tarafından verilen cevap dilekçesinde özetle; davacı yanın uğradığını iddia ettiği zarara konu akaryakıt satış işleminin 2003 yılında meydana geldiğini, davanın 8 sene sonra açıldığını, davanın hak düşürücü sürelerle uyulmaksızın açıldığını, TTK nun 25/04 maddesi gereği ticari satışlarda dava açma süresinin teslimden itibaren 6 ay olduğunu, dava konusu akaryakıt satışının 02/08/2003 tarihinde gerçekleştiğini ve teslimden itibaren 6 ay içinde dava

açılmadığını, bu nedenle davacının dava açma hakkını kaybettiğini, taraflar arasındaki sözleşme gereğince davacı bayinin davalıdan ürünlerini teslim alırken muayene etme yükümlülüğü bulunduğunu, davacı ile davalı arasında ticari ilişkilerin daha sonra da devam ettiğini, davacının, davalı ile ayıplı mallar hakkında herhangi bîr görüşme yapmadığını, davacının uğradığını iddia ettiği maddi ve manevi zararlarla müvekkilinin sözleşme gereği davacıya yapmış olduğu ürün satışları arasında illiyet bağı kurmanın mümkün olmadığını, zira satılan ürünlerin ilk defa satılmadığını, davacı tarafça sürekli alınan ürünler olduğunu, **ihale** konusu edilen ürünlerin teknik şartnameye uygun bulunmaması teknik şartname koşulları ile alakalı bir durum olduğunu, zaten müvekkilinin de davacı tarafın girdiği **ihale**lerin teknik şartnamesini bilmesinin mümkün olmadığını, bu nedenle davacının uğradığını iddia ettiği zararlardan müvekkilini sorumlu tutmasının basiretsizlik ve kötüniyet göstergesi olduğunu, bu nedenlerle haksız ve hukuki dayanaktan yoksun olarak açılan iş bu davanın reddine karar verilmesini talep etmiştir.

DELİLLER /

- 1-Taraflar arasındaki Akaryakıt Bayilik Sözleşmesi, eki niteliğindeki diğer sözleşme ve taahhütnameler,
- 2-Davacı tarafın **ihale** dosyaları,
- 3-Tarafların ticari defter ve kayıtları,
- 4-Tanık beyanları,
- 5-Bilirkişi incelemesi,

GEREKÇE /

Dava davacı tarafından davalı şirket aleyhine açılan maddi zarar kar mahrumiyeti ve manevi tazminata ilişkindir.

Davacı ile davalı arasında 31/03/2013 tarihinde Akaryakıt Bayilik Sözleşmesi imzalandığı, sözleşmesinin süresinin 04/07/2017 tarihine kadar geçerli olduğu ve sözleşmenin tatbikatından doğacak ihtilaflarda İstanbul mahkemelerinin yetkili kılındığı ve daha sonra davacı tarafından resen taahhütname verildiği ve taahhütnamede; "... taraflar arasındaki sözleşmede bulunmamasına rağmen sözleşme tarihinden itibaren piyasa satışı olarak 2000 metre küp 2.yıl 2000 metre küp 3. ve

daha sonraki yıllar için 2750 metre küp beyaz ürün satmayı, satış taahhütünden eksik sattığı ve her metre küp beyaz ürün için ... A.Ş.'nin maruz kaldığı kar kaybı tutarını ... A.Ş.'ne şart -1 ceza olarak ödeyeceğimi, kar kaybı tutarınının ... A.Ş.'nce sözleşme tarihi esas alınmak suretiyle her bir yılın sonu itibariyle beyaz ürün için o tarihteki motorindeki dağıtıcı şirket payı esas alınarak hesaplanmasını ve bu şekilde tahakkuk ettirilecek şart -1 ceza miktarına hiçbir şekilde itiraz etmeyeceğimi herhangi bir ihtar veya hüküm alınmasına gerek olmadan bahse konup şart-1 ceza borçlarıma ... A.Ş.'nce talep edildiği anda defaten ve derhal ödeyeceğimi ayrıca bayilik sözleşmesi süresi içinde üst üste iki yıl taahhüt ettiğim miktarı satamadığım takdirde .. A.Ş. akaryakıt bayilik sözleşmesinin herhangi bir ihtar ve ihbara gerek olmaksızın ve hiçbir bedel ödemeksizin tek taraflı olarak feshedebileceğini kabul ve taahhüt ediyorum." şeklinde taahhütte bulunduğu anlaşılmış olup, davacı tarafından dosyaya sunulan belgelerde davacının KKK. 2.Ordu Komutanlığı 7. Anajet üst komutanlığının benzinli motor yağı için yapılan **ihalesinin** davacı şirket tarafından alınmış olduğu ve davacının davalıdan almış olduğu 1800 Litre antifriz 360 Litre benzinli Special SAE 10 yağı, 1800 Litre dizel motor yağı, 520 Litre Turbo dizel yağı ve 1800 Litre benzinli motor yağı olmak üzere toplam 4480 Litre madeni yağı dava dışı idareye teslim etmiş olduğu dava dışı idare tarafından 17/10/2003 tarihli analiz raporuna göre davacının temin etmiş olduğu antifiriz ve madeni yağlardan alınan numunelerin kontrolü ile "numunelere teknik şartnamede ön görülen testlerin uygulandığı ve benzinli motor yağı SAE 20W/50 teknik şartnamesine kinematik vizkozite ile akma noktası yönünden uygun olmadığı tespit edildiği ve dava dışı idare tarafından 05/01/2004 tarihinde davacıya 182 teneke ve 15 varil muhtelif madeni yağın iade edildiği anlaşılmıştır.

Davacı tarafından bu tarihten sonra 04/02/2014 tarihinde ... köy hizmetleri 6.bölge müdürlüğünün **ihalesine** girilmiş olup bu tarihte davacının **ihaleyi** kazandığı, ancak kamu **ihale** kurumu teyidi alınması esnasında 4735 sayılı KİSK kanunu kapsamında

14/02/2014 tarihinden 14/02/2015 tarihine kadar davacının tüm kamu **ihale**lerinden yasaklı olduğu anlaşılmıştır.

Kapatılan ve mahkememize devredilen ... 41. ATM nin 2001/100 esas sayılı dosyası üzerinden yapılan yargılama sonunda; Mahkemece 27/03/2012 tarihinde davalının zaman aşımı definin kabulü ile davanın reddine karar verildiği ancak yargıtay 19. hukuk dairesinin kararı ile davacının taleplerinin Borçlar Kanununun 125.maddesinde öngörülen 10 yıllık zaman aşımına tabi olduğu gözetilmeden davanın zaman aşımı nedeniyle reddine karar verilmesinin yanlış olduğu gerekçesiyle kararın bozulduğu ve dosyanın mahkememize gönderildiği anlaşılmıştır.

Usul ve yasaya uygun Yargıtay bozma ilamına uyularak yapılan yargılama sonunda; davacının tanıklarının dinlendiği, davacının dosyaya sunduğu belgelerin incelendiği ve davacının kar mahrumiyetine ilişkin talebinin değerlendirildiği ve netice olarak davacının askeri kuruma verdiği ve davalı tarafından tedarik edilen antifiriz ve motor yağının teknik şartnameye uygun olmaması sebebiyle iade edildiğini ve daha sonra başka **ihale**lere de giremediğini bu durumun davalı kusurundan kaynaklandığını ifade etmiş ise de dosyadaki teknik şartname ve red gerekçesi incelendiğinde ürünlerin jet ana üssü ihtiyaçlarına uygun olmadığı belirtilmiş, davacı tarafından askeri kamu **ihalesine** ürün teslim öncesi teknik şartnameye uygunluk konusunda davalıya bilgi verildiği, buna uygun ürün talep edildiği yönünde dosyada bir bilgi bulunmadığı anlaşılmıştır.

Davalı üretici tedarikçinin sivil kullanım için tedarik ve satış yaptığı dikkate alındığında askeri araçlar için kullanılacak bir ürünün tedarik ve uygunluğundan sorumlu tutulamayacağı ayrıca davalı tedarikçinin bu yönde bilgi ve özel taahhütünün de bulunmadığı genel kullanıma uygun ürünleri tesliminin söz konusu kamu **ihalesi** bakımından özel taahhüt vaadi onayı olmadıkça bir ayıplı ifa kabul edilemeyeceği, tazminat talebine konu edilemeyeceği, ayrıca davacının tazminat talebine konu zararının da kapsam olarak dava konusu **ihale**lerle bağlantılı olmadığı, davacı bayilik dönemindeki yetersiz satışlar sebebiyle oluşan kazanç kaybına

göre tazminatın belirlenmesini talep etmiş ise de, kamu **ihalesinde** red ve katılma yasağının sivil ticari satışları etkilemeyeceği en azından doğrudan ilgili bulunmadığı, sivil motorlu araçların standartlarına uygunluğun dikkate alınacağı ticari hayatta ancak bu şartlara aykırı ürünlerin ayıplı mal olarak değerlendirilebileceği bu yönüyle de genel satış yetersizliğinin konu ile ilgili olmadığı ve bu şekilde kazanç kayıplarının dava konusu olayla ilgili tazminat kapsamında değerlendirilemeyeceği yönünde mahkememizce kanaat oluştuğundan, davacının taleplerinin yerinde olmadığı ve reddine karar vermek gerektiği,

Dava dilekçesi, cevap dilekçesi, gerekçeli ve hüküm kurmaya yeterli bilirkişi raporu, dosya kapsamı, dosyadaki sözleşme ve taahhütname kamu **ihale** kurumunun yazıları ve tüm dosya kapsamı itibariyle anlaşılmış olmakla;

Belirtilen nedenlerle:

HÜKÜM /

1-Davanın reddine,

2-Peşin alınan harçtan 35,90.-TL red harcının mahsubu ile artan 335,35.-TL harcın ve 02/03/2016 tarihinde yatırılan 34.155,00.-TL harcın karar kesinleştiğinde ve talep halinde davacıya iadesine,

3-Davalı kendisini vekil ile temsil ettiğinden A.A.Ü.T. ne göre hesaplanan 81.400,00.-TL vekalet ücretinin davacıdan alınarak davalıya verilmesine,

4-Davacı tarafın yapmış olduğu yargılama giderinin kendi üzerinde bırakılmasına,

5-Davalı tarafın yapmış olduğu 100 TL yargılama giderinin davacıdan alınarak davalıya verilmesine,

6-Davacı tarafça yatırılan ve kullanılmayarak artan gider avansının karar kesinleştiğinde ve talep halinde davacıya iadesine,

Dair, taraf vekillerinin yüzüne karşı, kararın tebliğinden itibaren 2 hafta içerisinde Bölge Adliye Mahkemesi ilgili dairesine (istinaf) başvuru yolu açık olmak üzere verilen karar açıkça okunup usulen anlatıldı. 07/06/2018

Başkan ...

Üye ...

Üye ...

Katip ...